

Съфинансиран от
програма „Еразъм+“
на Европейския съюз

Препоръка на Съвета относно повишаване на уменията: НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ВЪЗРАСТНИТЕ

**Пътища и мерки за повишаване на уменията на
възрастните (обществена консултация)**

Проект “Националните координатори в изпълнението на
Европейската програма за учене на възрастни”

- **Препоръката** е приета от Съвета на ЕС през декември 2016 г.
- Представлява едно от основните законодателни предложения от **„Новата европейска програма за умения“**
- Принципът, че всички, включително възрастните, имат право на качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот, е един от 20-те ключови принципа, предложени в рамките на **Европейския стълб на социалните права**

КЪМ КОГО Е НАСОЧЕНА ПРЕПОРЪКАТА

Възрастни над 25 г. с ниско ниво на умения за:

- ❖ постигане на минимално ниво на грамотност, математически и дигитални компетентности и/или
- ❖ постигане на по-широки умения, знания и компетентности за пазара на труда, за активно участие в обществото и ключови компетентности за УЦЖ за постигане на напредък към квалификация на ниво 3 или 4 на ЕКР, в зависимост от националните условия

КАКВИ СА ПОЛЗИТЕ ОТ ПРИЛАГАНЕ НА ПРЕПОРЪКАТА

- ❖ Придобиване на квалификация и повишена пригодност за заетост
- ❖ Гъвкави индивидуализирани пътеки за обучение
- ❖ Подобряване на социалния статус на обучаваните
- ❖ Позитивно влияние върху местната икономика

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРЕПОРЪКАТА

- ❖ Определяне на приоритетните целеви групи
- ❖ Достигане до представителите на целевите групи – прилагане на различни подходи за различните групи („невидими групи“)
- ❖ Мотивиране на потенциалните бенефициенти – преодоляване на бариери (езикови, културни, етнически, религиозни, традиции)

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

- безработни лица, регистрирани в бюрата по труда;
- възрастни от селските региони (особено жени);
- заети лица с ниско ниво на умения;
- възрастни, отпаднали от образователната система;
- родители;
- лица в неравностойно положение (роми, мигранти, хора с увреждания, лица 45/50+) .....

СТЪПКИ

Повишаването на уменията следва един прост замисъл от три стъпки, които винаги могат да бъдат адаптирани към конкретното положение на всяко лице:

- ❖ оценяване на притежаваните умения, вкл. валидиране на умения, придобити чрез НОИУ
- ❖ предложение за образование и обучение, в зависимост от нуждите, определени при оценяването (за мигранти това включва езикови обучения и подходяща подготовка за обучение)
- ❖ валидиране и признаване на придобитите по време на обучението знания, умения и компетентности, вкл. обучение чрез работа и поощряване на тяхното сертифициране с цел придобиване на квалификация

ОЦЕНКА НА УМЕНИЯТА

❖ Предоставяне възможност на възрастните от целевите групи да се подложат на оценка, т.е. да бъдат установени съществуващите умения и потребностите от тяхното повишаване

❖ Прилагане за нискоквалифицираните възрастни на националната система за валидиране с цел установяване, документиране, оценяване и/или удостоверяване на съществуващите умения

ПЕРСОНАЛИЗИРАНИ И ГЪВКАВИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ (1)

- ❖ Осигуряване на предложение за образование и обучение, което съответства на потребностите, установени в рамките на оценката на уменията (за мигранти това включва езикови обучения и подходяща подготовка за обучение)
- ❖ Разширено използване на единици резултати от ученето, които могат да бъдат документирани, оценени и валидирани, с цел да се документира напредъкът на обучаваните на различните етапи

ПЕРСОНАЛИЗИРАНИ И ГЪВКАВИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ (2)

- ❖ Отчитане потребностите на пазара на труда на местно, регионално и национално равнище, когато се изготвят предложенията за обучение
- ❖ Предоставяне на предложенията за обучение в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни (социални партньори и стопански субекти на местно, регионално и национално равнище)

ВАЛИДИРАНЕ И ПРИЗНАВАНЕ

- ❖ Оценяване и удостоверяване на придобитите знания, умения и компетентности, вкл. чрез учене на работното място
- ❖ Насърчаване удостоверяването им за получаване на квалификация в съответствие с НКР
- ❖ Осигуряване на пътища за повишаване на уменията

КООРДИНАЦИЯ И ПАРТНЬОРСТВО

- ❖ Осигуряване на ефективна координация за изпълнение на Препоръката
- ❖ Подкрепа на участието на съответните публични и частни субекти в областта на образованието и обучението, заетостта, социалната, културната и други области на политиката, както и насърчаването на партньорства между тях (вкл. трансгранично и регионално сътрудничество)

МЕРКИ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ, ОРИЕНТИРАНЕ И ПОДКРЕПА (1)

- ❖ Въвеждане на мерки за мотивиране и популяризиране, в т.ч. за повишаване на осведомеността за ползите от повишаването на уменията
- ❖ Предоставяне на информация за съществуващите услуги за ориентиране, за мерките за подпомагане, за възможностите за повишаване на уменията
- ❖ Осигуряване на стимули, от които могат да се възползват най-слабо мотивираните лица

МЕРКИ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ, ОРИЕНТИРАНЕ И ПОДКРЕПА (2)

- ❖ Предоставяне на услуги за ориентиране и/или наставничество в подкрепа на напредъка на обучаваните на всички етапи от процеса на повишаване на уменията
- ❖ Изготвяне и прилагане на мерки за подкрепа, насочени към преодоляването на пречките пред участието в пътищата за повишаване на уменията (пряка подкрепа на обучаваните или косвена за работодателите за повишаване на уменията на техните служители)
- ❖ Оказване на подкрепа за първоначално обучение и непрекъснато професионално развитие на персонала, ангажиран с осигуряването на пътища за повишаване на уменията (по-специално за преподавателите)

ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ И ОЦЕНКА

- ❖ Очертаване на подходящите мерки за прилагането на Препоръката на национално равнище (до средата на 2018 г. въз основа на действащите национални разпоредби и съществуващите финансови рамки)
- ❖ Извършване на оценка на всички мерки относно въздействието им върху напредъка на целевата група към придобиването на езикова и математическа грамотност и компетентности в областта на цифровите технологии и/или към придобиването на квалификация на ниво 3 или 4 на ЕКР
- ❖ Използване на резултатите от оценяването с цел получаване на информация за разработването на по-нататъшни политики и реформи, основаващи се на факти

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

За контакти:

**Министерство на образованието и науката
Дирекция “Професионално образование и
обучение”**

**Румяна Костадинова
тел. 9217 466; e-mail: r.kostadnova@mon.bg**